

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
Середня освіта (Українська мова і література)
першого рівня вищої освіти
спеціальності
014 Середня освіта (Українська мова і література)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено Вченою радою Сумського
державного педагогічного університету імені
А.С. Макаренка

Протокол №

Голова Вченої ради

Ректор _____ Ю.О. Лянной

Суми 2016 р.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
Середня освіта (Українська мова і література)
першого рівня вищої освіти
спеціальності

014 Середня освіта (Українська мова і література)

галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

кваліфікація Бакалавр освіти. Вчитель української мови і літератури

Освітня програма розглянута на засіданні кафедри української мови

Протокол №.

Завідувач кафедри _____ О. М. Семенов

і кафедри української літератури

Протокол №

Завідувач кафедри _____ Л. М. Горболіс

Ухвалено науково-методичною комісією факультету іноземної та слов'янської філології

Протокол

Голова НМК _____ Г. І. Подосіннікова

Перший проректор _____ Л.В. Пшенична

Начальник навчального відділу _____ Л.В. Петренко

ПЕРЕДМОВА

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка розробляє освітньо-професійну програму Середня освіта (Українська мова і література) за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література) для підготовки бакалавра освіти до виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю до розробки Стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти з названої спеціальності.

Освітня програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341.

1. РОЗРОБЛЕНО

кафедрою української мови і кафедрою української літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

2. ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

рішенням Вченої ради Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка від

3. УВЕДЕНО ВПЕРШЕ

4. РОЗРОБНИКИ:

Семенов Олена Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови;

Кириленко Надія Івнівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури;

Рудь Ольга Миколаївна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови.

Ця програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

1. Профіль освітньої програми

Середня освіта (Українська мова і література)

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка Факультет іноземної та слов'янської філології Кафедра української мови і кафедра української літератури
Ступінь освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти бакалавр Кваліфікація: Бакалавр освіти. Вчитель української мови і літератури.
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Середня освіта (Українська мова і література)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Первинна акредитація
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта; ОР молодший бакалавр, ОКР молодший спеціаліст.
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	Програма впроваджена у 2016 році, термін дії до впровадження Стандарту вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література)
2 – Мета освітньої програми	
Підготувати компетентного конкурентоспроможного фахівця в галузі середньої освіти (українська мова і література), здатного забезпечити ефективну діяльність загальноосвітнього закладу, де цілеспрямовано виховується й розвивається особистість; сформувати у студентів поглиблений інтерес до певних галузей середньої освіти для подальшого навчання, мовні, мовленнєві та соціокультурні компетентності, які мають стати основою для здобуття кваліфікації учителя української мови і літератури з урахуванням майбутніх професійних потреб.	
3 – Характеристика освітньої програми	

<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))</p>	<p>Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність 014 Середня освіта (Українська мова і література) Об'єктами вивчення є педагогічні процеси у загальноосвітній школі, пов'язані з викладанням мовних та літературних дисциплін, сучасні технології навчання, організація педагогічного дослідження. Програма є монопрограмою і передбачає такі компоненти: цикл загальної підготовки (19,5 кредитів ЄКТС, 585 год.); цикл професійної підготовки: обов'язкові дисципліни (143,5 кредити, (4305 годин); дисциплін вільного вибору (60 кредитів ЄКТС, 1800 год.); практична підготовка (17 кредитів ЄКТС, 510 год.), у тому числі підсумкова атестація ((комплексний кваліфікаційний екзамен із української мови, української літератури та методики їх навчання та психолого-педагогічних дисциплін), (1,5 кредити ЄКТС, 45 год.).</p>
<p>Опис предметної області</p>	<p>Об'єкт вивчення: освітньо-виховний процес у закладах середньої освіти (за предметними спеціальностями українська мова і література).</p> <p>Цілі навчання: формування загальних та фахових компетентностей майбутніх учителів української мови і літератури основної (базової) середньої школи.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: Сучасні теоретичні засади української мови і літератури (достатні для формування предметних компетентностей), педагогіки та психології, методики навчання української мови і літератури (рівень базової середньої освіти).</p> <p>Методи, методики та технології: методи української мови і літератури як наук. Освітні технології та методики формування ключових і предметних компетентностей, моніторингу педагогічної діяльності</p>

	<p>та аналізу педагогічного дослідження, проведення освітніх вимірювань, ефективних способів взаємодії всіх учасників освітнього процесу.</p> <p>Інструменти та обладнання: обладнання та устаткування, необхідне для формування предметних компетентностей, технічні засоби навчання, друковані та інтернет-джерела інформації, необхідні в освітньому процесі; використання баз інших установ для проведення навчальних практик і педагогічної практики в базовій середній школі.</p>
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів. Програма ґрунтується на сучасних наукових знаннях про цілі і цінності педагогічної освіти та методики навчання мови і літератури у навчальних закладах, про традиційні та інноваційні підходи до вирішення проблем педагогічної освіти.</p>
Основний фокус освітньої програми та спеціальностей	<p>Середня освіта в галузі знань 01 Освіта / Педагогіка. Акцент робиться на здобутті компетентностей у галузі середньої освіти, що обумовлює визначену зайнятість та можливість подальшої освіти, кар'єрного зростання. Професійна освіта в галузі педагогіки та методики викладання української мови і літератури у загальноосвітніх навчальних закладах.</p> <p>Ключові слова: освіта, бакалавр освіти, учитель, українська мова і література</p>
Особливості програми	<p>Успішне завершення програми передбачає здобуття фундаментальних та професійно орієнтованих знань і вмінь, здатності вирішувати типові професійні завдання в галузі освіти та суміжних спеціальностей.</p> <p>Успішне проходження виробничої педагогічної практики у загальноосвітніх навчальних закладах.</p> <p>Успішне складання комплексного кваліфікаційного екзамену з української мови, української літератури та методики їх навчання, педагогіки та психології.</p>
<p>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
Придатність до працевлаштування	<p>Випускники програми придатні для навчально-виховної, навчально-методичної діяльності в системі середньої освіти України відповідно до отриманої</p>

	<p>кваліфікації підготовки.</p> <p>Особа, яка здобула ступінь бакалавра може займати первинні посади відповідно до професійних назв робіт (за ДК003:2010 та НКУ «Класифікатор професій – 2016»), а саме:</p> <p>вчитель середнього навчально-виховного закладу, вчитель української мови і літератури (КОД КП – 2320, КОД ЗКППТР – 25157);</p> <p>асистент вчителя (КОД КП – 3340)</p>
Подальше навчання	<p>Магістерські програми з середньої освіти, теорії і методики навчання в середній школі, міждисциплінарні програми, близькі до середньої освіти.</p>
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, кейс-технології, індивідуально-творчий та практиологічний підходи. Лекції, семінари, практичні заняття в групах, самостійна робота на основі підручників та конспектів, електронних підручників, консультації із викладачами.</p> <p>Форми навчання: аудиторні (лекційні, практичні, семінарські, лабораторні), позааудиторні (індивідуальні, консультації, диспути, дискусії, «круглі столи», ділові ігри, написання та захист курсових робіт, навчальна та виробнича практика, науково-дослідна робота), самостійна робота.</p> <p>Методи навчання: абстрактно-дедуктивний, конкретно-індуктивний, проблемно-пошуковий, дослідницький, частково-пошуковий, інтерактивні (вебінари, тренінги, презентації, дистанційні освітні технології), практичні методи навчання (вправи, лабораторні, практичні, графічні та дослідні роботи).</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за системою ЄКТС та національною шкалою оцінювання.</p> <p>Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за всі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального навантаження з освітньої програми: поточний контроль, поетапний,</p>

	підсумковий контроль, кваліфікаційні наукові роботи; письмові, усні экзамени, тестування, есе, презентації, виконання творчих завдань, колоквиуми, заліки з виробничої практики.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній школі.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Знання та розуміння предметної області, усвідомлення особливостей професійної діяльності.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство та в розвитку суспільства, техніки й технологій; вести здоровий спосіб життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями, здійснювати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 4. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою (усно й письмово).</p> <p>ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 7. Здатність застосовувати знання на практиці.</p> <p>ЗК 8. Здатність застосовувати навички використання інформаційно-комунікативних технологій.</p> <p>ЗК 9. Здатність діяти відповідно до етичних норм.</p>
Професійні (фахові) компетентності спеціальності (ПК)	<p>ПК 1. Здатність формувати в учнів ключові та предметні компетентності та реалізувати міжпредметні зв'язки.</p> <p>ПК 2. Володіння основами цілепокладання, планування та проектування процесу навчання учнів.</p> <p>ПК 3. Здатність здійснювати пошук ефективних шляхів мотивації учнів до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання).</p> <p>ПК 4. Здатність здійснювати виховання на уроках і в</p>

позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування загальної культури.

ПК 5.Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду викладання української мови і літератури з метою професійної саморегуляції та свідомого вибору шляхів вирішення проблем в освітньому процесі.

ПК 6.Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови і літератури у практиці навчання української мови і літератури в загальноосвітніх навчальних закладах.

ПК 7.Здатність адекватно використовувати мовні засоби, демонструвати сформовану мовно-мовленнєву компетентність у процесі фахової та міжособистісної комунікації.

ПК 8. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах державною та іноземною мовами, володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.

ПК 9. Здатність орієнтуватися в сучасному літературознавчому дискурсі, українському літературному процесі на основі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.

ПК 10.Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, доцільно застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, створювати навчально-методичне забезпечення (обладнання) для проведення занять з української мови і літератури.

ПК 11. Здатність застосовувати у практичній діяльності сучасні підходи (особистісно орієнтований, діяльнісний, компетентнісний, праксеологічний) до викладання української мови і літератури.

	<p>ПК 12. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з української мови та літератури, аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою корекції й оптимізації освітнього процесу.</p> <p>ПК 13. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації цілей освітнього процесу в загальноосвітніх навчальних закладах.</p> <p>ПК 14. Здатність власною державницькою позицією, особистою мовною культурою, ерудицією, повагою й любов'ю до української мови, літератури, історії виховувати національно свідомих громадян України.</p>
7 – Програмні результати навчання	
<p>Знання:</p>	<p>ПРЗ 1. Знає закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, їхню психологію та специфіку сімейних стосунків.</p> <p>ПРЗ 2. Знає та розуміє особливості навчання різнорідних груп учнів, застосовує диференціацію навчання, організовує освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.</p> <p>ПРЗ 3. Знає та розуміє принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання української мови та літератури в загальноосвітніх навчальних закладах.</p> <p>ПРЗ 4. Знає державний стандарт загальної середньої освіти, навчальні програми з української мови та літератури для закладів освіти та практичні шляхи їхньої реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності.</p> <p>ПРЗ 5. Знає сучасні філологічні й дидактичні засади навчання української мови та літератури, мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності, провідні тенденції розвитку літературного</p>

	<p>процесу в Україні, розуміє закономірності й досвід матеріального і духовного життя нації.</p> <p>ПРЗ 6.Знає теоретичні й методичні засади навчання української мови і літератури для виконання освітньої програми в загальноосвітніх навчальних закладах.</p> <p>ПРЗ 7.Знає основні функції й закони розвитку мови як суспільного явища, різнорівневу (системну) організацію української мови та її норми, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.</p> <p>ПРЗ 8.Знає провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні, специфіку його перебігу в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою.</p>
<p>Уміння:</p>	<p>ПРУ 1. Здатний проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, ефективно працювати автономно та в команді, організувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками.</p> <p>ПРУ 2. Має творчо-критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (український, міжнародний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.</p> <p>ПРУ 3. Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію, комп'ютерні технології.</p> <p>ПРУ 4. Добирає і застосовує сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснює самоаналіз ефективності уроків.</p> <p>ПРУ 5. Володіє формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, уміє відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини.</p> <p>ПРУ 6. Володіє методами й методиками діагностування навчальних досягнень учнів з української мови та літератури; уміє здійснювати педагогічний супровід самовизначення учнів,</p>

	<p>підготовки до майбутньої професії; має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманого вибору шляхів їх вирішення.</p> <p>ПРУ 7. Здатний застосовувати профільні знання у розробці уроків, проектувати зміст уроків, пізнавальну діяльність закладів освіти, реалізацію міжпредметних зв'язків; діяльність предметного гуртка, факультативу, створювати елективні курси; аналізувати підручники, посібники, дидактичні матеріали, методичну літературу з метою проектування цілісного навчально-виховного процесу.</p> <p>ПРУ 8. Пояснює особливості розвитку української мови та літератури, специфіку розвитку літературного процесу в Україні в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів, твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою, порівнює мовні й літературні факти, явища, узагальнює, визначає їхні подібності й відмінності, фахово оперує українознавчими поняттями.</p> <p>ПРУ 9. Володіє комунікативною компетентністю з української мови та іноземної мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), здатний удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.</p> <p>ПРУ 10. Застосовує різні види аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору з фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.</p> <p>ПРУ 11. Розрізняє епохи (періоди), напрями, течії, жанри, стилі української літератури за їх сутнісними характеристиками й на тлі світового письменства; використовує гуманістичний потенціал української мови і літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.</p>
Комунікація	ПРК 1. Володіє основами професійної мовленнєвої

	<p>культури, здатний створювати, редагувати й перекладати тексти професійного змісту державною та іноземною мовами.</p> <p>ПРК 2.Здатний використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, володіє методикою розвитку зв'язного мовлення учнів у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.</p> <p>ПРК3.Ефективно спілкується в колективі, науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.</p>
Автономія і відповідальність	<p>ПРА 1. Усвідомлює соціальну значущість майбутньої професії, сформованість мотивації до здійснення професійної діяльності.</p> <p>ПРА 2. Навчається впродовж життя і вдосконалює з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію.</p> <p>ПРА 3. Відповідально ставиться до забезпечення охорони життя і здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Забезпечувати освітню складову освітньо-професійної програми Середня освіта (Українська мова і література.) мають право науково-педагогічні працівники, які є штатними працівниками Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, мають відповідну кваліфікацію, науковий ступінь, вчене звання, стаж роботи та підтверджений рівень наукової і професійної активності.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Приміщення для проведення навчальних занять повинні відповідати санітарним нормам та вимогам правил пожежної безпеки. Наявність матеріально-технічної бази, що забезпечує проведення всіх видів лабораторної, практичної, дисциплінарної та міждисциплінарної підготовки та

	<p>науково-дослідної роботи студентів.</p> <p>Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням, лабораторіями, устаткуванням, необхідним для виконання навчального плану.</p> <p>Для проведення практичних і лабораторних робіт, інформаційного пошуку та обробки результатів наявність спеціалізованих комп'ютерних класів з необхідним програмним забезпеченням та необмеженим доступом до інтернет-мережі.</p> <p>Наявність іншої інфраструктури відповідно до вимог ліцензійних умов.</p>
<p>Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення</p>	<p>Навчально-методичне забезпечення:</p> <p>наявність офіційного веб-сайту, який би містив інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти;</p> <p>наявність робочих навчальних програм дисциплін, де повинні бути:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пакет контрольних завдань для оцінювання рівня знань студентів; - матеріали до лекцій; - методичні вказівки та рекомендації; - індивідуальні завдання (за потреби); - приклади розв'язування типових задач чи виконання типових завдань(за потреби); - комп'ютерні презентації (за потреби); - ілюстративні матеріали (за потреби) тощо <p>Інформаційне забезпечення:</p> <p>наявність навчальної, наукової, науково-методичної літератури, фахових періодичних видань у бібліотеці (у тому числі в електронному вигляді), доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою; офіційного веб-сайту навчального закладу.</p>
<p>9 – Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Укладено угоди з:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Луганський національний університет імені Т.Г. Шевченка; – ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені В. Стефаника» (м. Івано-Франківськ);

	– Донбаський державний педагогічний університет (м. Слов'янськ).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Програма передбачає здатність іноземних здобувачів вищої освіти ефективно використовувати чотири види мовленнєвої діяльності на базі достатнього обсягу знань з фонетики, граматики, лексики, орфографії, пунктуації та лінгвокраїнознавства; наявність знань про сучасні принципи, методи, прийоми і засоби навчання.

**Розподіл змісту
освітньо-професійної програми
за групами компонентів та циклами підготовки**

№ п/ п	Цикл підготовки	Обсяг навчального навантаження здобувача вищої освіти (кредитів / %)				
		Обов'язковий компонент і освітньо-виріковий компонент і освітньо-професійн	Вибірковий компонент і освітньо-професійн	Практика	Підсумкова агеація	Всього за весь термін навчання
1	2	3	4			5
1.	Цикл загальної підготовки	19,5	13			32,5
2.	Цикл професійної підготовки	143,5	47	15,5	1,5	207,5
Всього за весь термін навчання		163	60	15,5	1,5	240

**2. Перелік компонент освітньо-професійної програми
та їх логічна послідовність**

2.1. Перелік компонент ОП

Код п/а	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
1.1. Цикл загальної підготовки			
ОК 1.01	Філософія	4	Екзамен
ОК 1.02	Історія та культура України	4	Екзамен
ОК	Основи охорони праці та БЖД	2	Залік

1.03			
ОК 1.04	Іноземна мова за ПС	6	Залік
ОК 1.05	Інформаційно-комунікаційні технології	1,5	Залік
ОК 1.06	Вікова фізіологія і валеологія	2	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент циклу загальної підготовки:		19,5 (585 годин)	
1.2. Цикл професійної підготовки			
ОК 2.01	Психологія	9	Екзамен
ОК 2.02	Педагогіка	6	Екзамен
ОК 2.03	Старослов'янська мова	3	Екзамен
ОК 2.04	Вступ до мовознавства	3	Екзамен
ОК 2.05	Вступ до літературознавства	4	Екзамен
ОК 2.06	Фахова українська мова	5,5	Залік
ОК 2.07	Методика навчання української літератури	7	Екзамен
ОК 2.08	Сучасна українська літературна мова	30	Екзамени, заліки
ОК 2.09	Історія української літератури	35	Екзамени, залік
ОК 2.10	Культура української мови	5	Залік
ОК 2.11	Історія світової літератури	14,5	Екзамени, заліки
ОК 2.12	Історія української мови	4,5	Залік
ОК 2.13	Фольклор	4	Залік
ОК 2.14	Методика навчання української мови	7	Екзамен
ОК	Дитяча література	3	Залік

2.15			
ОК 2.16	Стилістика української мови	3	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент циклу професійної підготовки:		143,5 (4305 годин)	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		163 (4890 годин)	
Вибіркові компоненти ОП			
ВБ 2.17	Іноземна мова /Типологія помилок/Спецкурс із літератури	15	Залік
ВБ 2.18	Методика навчання іноземної мови / Теорія і практика перекладу / Лінгвокультурологія	3	Залік
ВБ 2.19	Інноваційні технології вивчення української мови / літератури // Лінгвістичний аналіз тексту	4,5	Залік
ВБ 2.20	Літературне краєзнавство / Медіаосвіта / Спецкурс із української мови	3	Залік
ВБ 2.21	Академічна риторика / Основи аналізу художнього тексту/ Проблемні питання синтаксису	3	Залік
ВБ 2.22	Українознавство / Народознавство / Вступ до літератури ХХ ст.	3,5	Залік
ВБ 2.23	Фольклористика Сумщини / Основи літературознавчих досліджень/ Сучасна українська література	3	Залік
ВБ 2.24	Українська діалектологія / Виразне читання / Етнолінгводидактика	3	Залік
ВБ 2.25	Історична граматики української мови / Редагування освітніх видань / Основи наукових досліджень	3	Залік
ВБ 2.26	Сучасна зарубіжна література : тенденції розвитку/ Традиції та новаторство зарубіжної	3	Залік

	літератури / Методика навчання зарубіжної літератури		
ВБ 2.27	Спецкурс із української літератури / Формування моральних якостей старшокласників на уроках літератури / Літературна критика	3	Залік
1.07	Соціологія Логіка Філософія науки	3	Залік
1.08	Етика, естетика Релігієзнавство Історія зарубіжної культури	3	Залік
1.09	Основи правознавства Історія сучасного світу Історія міжнародних відносин	3	Залік
1.10	Історія педагогіки та порівняльна педагогіка Методика виховної роботи Історія освіти	3	Залік
Загальний обсяг вибірових компонентів		60 (1800 годин)	
3. Практична підготовка			
ПП 1	Фольклорна практика	1,5	Залік
ПП 2	Навчально-педагогічна практика	1,5	Залік
ПП 3	Діалектологічна практика	1,5	Залік
ПП 4	Виробнича педагогічна практика	9	Залік
	Курсова робота з методики мови/літератури	2	Залік
Усього		15,5 (465 годин)	
4. Підсумкова атестація			
ПА 1	Комплексний кваліфікаційний екзамен із української мови і літератури, методики їх навчання та психолого-педагогічних дисциплін	1,5	
Усього		1,5 (45 годин)	
Загальна кількість 240 (7200 годин)			

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Кожен із семестрів закінчується складанням заліково-екзаменаційної сесії. Перелік заліків та екзаменів кожної екзаменаційної сесії визначений навчальним планом. У восьмому семестрі бакалаври проходять виробничу педагогічну практику за профілем майбутньої професії (9 кредитів), що завершується заліком із виставленням відповідної оцінки.

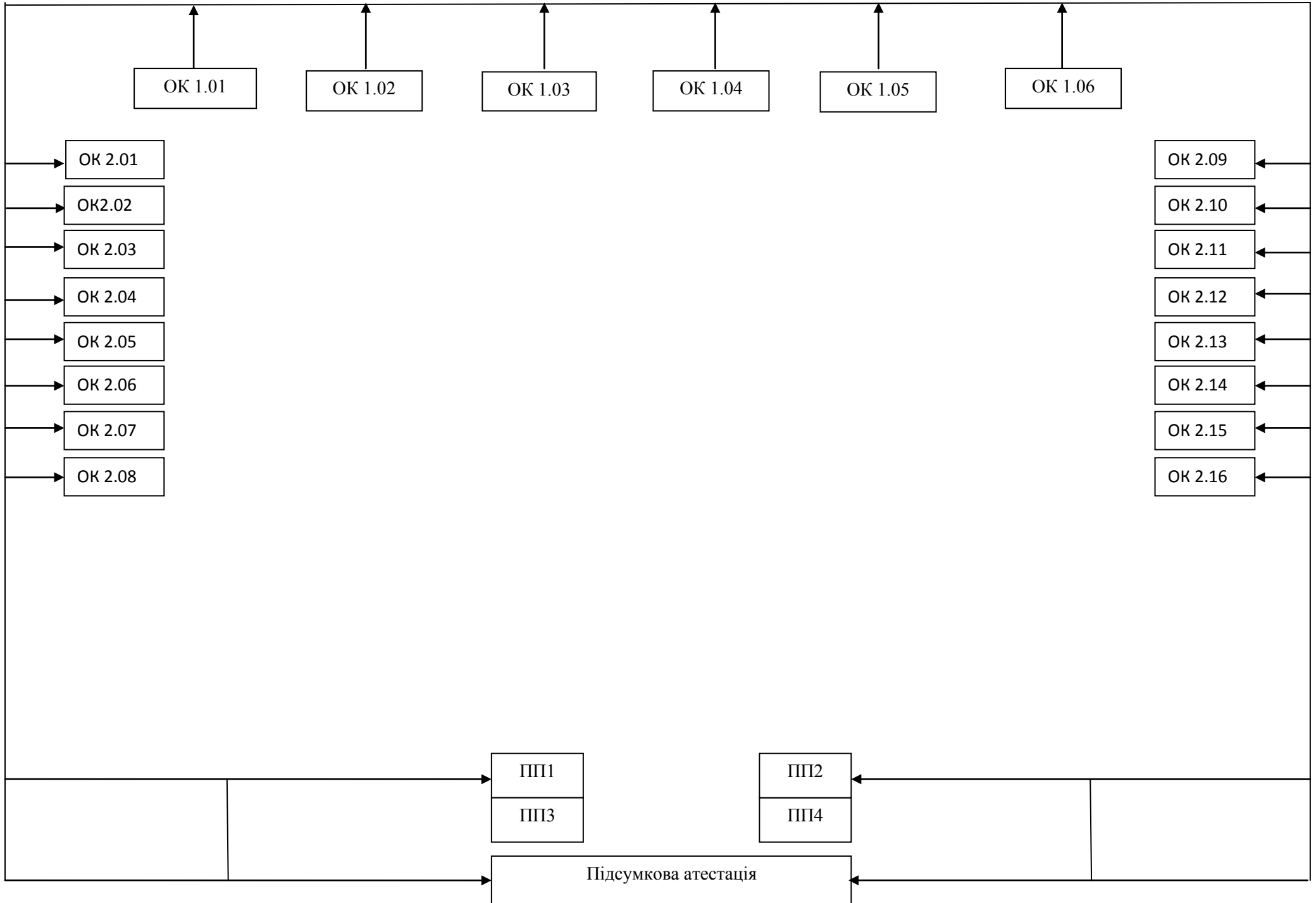
Атестація випускників освітньо-професійної програми Середня освіта (Українська мова і література) проводиться у формі комплексного кваліфікаційного екзамену із української мови, української літератури, методики їх навчання та психолого-педагогічних дисциплін.

Під час підсумкової атестації студенти повинні продемонструвати свою здатність і вміння використовувати отримані поглиблені знання, уміння та сформовані загальнокультурні і професійні компетентності, самостійно вирішувати завдання своєї професійної діяльності, уміти обґрунтовано обирати шляхи вирішення професійних завдань, науково аргументувати і захищати власну точку зору. Екзамен в обов'язковому порядку передбачає оцінку рівня мовленнєвої культури випускника.

Атестація завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр освіти. Вчитель української мови і літератури.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Структурно-логічна схема ОПШ

	OK 1.01	OK 1.02	OK 1.03	OK 1.04	OK 1.05	OK 1.06	OK 2.01	OK 2.02	OK 2.03	OK 2.04	OK 2.05	OK 2.06	OK 2.07	OK 2.08	OK 2.09	OK 2.10	OK 2.11	OK 2.12	OK 2.13	OK 2.14	OK 2.15	OK 2.16	III 1	III 2	III 3	III 4	
ПК	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ЗК 1						•			•	•		•	•	•	•	•		•	•		•	•		•	•	•	•
ЗК 2	•	•	•		•	•		•				•			•			•		•	•		•	•	•	•	•
ЗК 3	•	•						•	•	•		•	•	•	•	•		•	•		•	•		•	•	•	•
ЗК 4	•	•	•		•	•	•	•																	•		•
ЗК 5									•	•		•	•		•				•		•	•		•	•	•	•
ЗК 6					•																						
ЗК 7	•				•			•		•	•		•	•		•			•					•	•	•	•
ЗК 8									•	•		•	•	•					•		•	•		•	•	•	•
ЗК 9	•	•	•	•	•	•	•	•			•		•		•			•		•	•	•		•	•	•	•
ПК 1			•						•	•	•	•	•	•	•	•		•	•		•	•			•	•	•
ПК 2									•			•			•					•	•				•	•	•
ПК 3	•		•		•	•	•	•					•					•			•				•	•	•
ПК 4	•	•						•	•				•					•							•	•	•
ПК 5				•	•	•	•			•	•	•	•	•		•			•		•	•			•	•	•
ПК 6									•	•	•	•	•	•	•	•			•		•	•			•	•	•
ПК 7					•													•			•				•	•	•
ПК 8					•					•	•	•		•					•		•	•			•	•	•
ПК 9											•			•		•				•		•				•	•
ПК 10										•	•		•	•					•		•	•			•	•	•
ПК 11										•	•	•	•	•	•	•			•		•	•				•	•
ПК 12																				•							•
ПК 13	•								•									•						•	•	•	•
ПК 14	•									•			•		•				•		•	•		•	•	•	•

	OK 1.01	OK 1.02	OK 1.03	OK 1.04	OK 1.05	OK 1.06	OK 2.01	OK 2.02	OK 2.03	OK 2.04	OK 2.05	OK 2.06	OK 2.07	OK 2.08	OK 2.09	OK 2.10	OK 2.11	OK 2.12	OK 2.13	OK 2.14	OK 2.15	OK 2.16	III 1	III 2	III 3	III 4		
ПР3 1		•		•	•		•	•	•																•		•	
ПР3 2		•		•		•	•	•						•							•	•			•		•	
ПР3 3									•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•		•		•	
ПР3 4														•		•				•	•	•			•		•	
ПР3 5			•						•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•		•	
ПР3 6									•	•	•	•	•	•	•	•			•	•	•	•	•		•		•	
ПР3 7				•					•	•	•	•			•	•			•			•				•	•	
ПР3 8															•		•			•		•					•	
ПРУ 1	•	•	•			•	•	•																	•		•	
ПРУ 2	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•		•				•	•			•		•		•	
ПРУ 3	•	•		•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•
ПРУ 4					•			•						•							•				•		•	
ПРУ 5	•		•			•	•							•							•				•		•	
ПРУ 6			•			•		•																	•		•	
ПРУ 7														•			•			•	•			•		•	•	
ПРУ 8		•							•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•		•
ПРУ 9				•					•	•	•	•			•	•	•	•	•	•			•				•	
ПРУ 10		•												•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	
ПРУ 11															•							•		•			•	
ПРК 1				•					•	•	•	•	•	•	•	•			•		•			•		•	•	
ПРК 2				•					•	•	•	•	•	•	•	•			•	•	•	•	•		•		•	
ПРК 3	•	•	•		•	•		•						•			•			•	•	•	•	•	•	•	•	
ПРА 1	•						•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	
ПРА 2	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ПРА 3	•		•				•								•										•		•	

Адреса для зворотнього зв'язку:

м. Суми, вул. Роменська, 87, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, кафедра української мови і літератури (335)

Т. (0542)68-59-84

Ел. пошта: kafedra.ukr.mova.literatura@gmail.com